DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

18. oktober 2007 *

I sag C-19/05,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 226 EF, anlagt den 14. januar 2005,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved N. Rasmussen, G. Wilms og H.-P. Hartvig, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Kongeriget Danmark ved J. Molde, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: dansk.

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Rosas, og dommerne J.N. Cunha Rodrigues, J. Klučka, P. Lindh (refererende dommer) og A. Arabadjiev,

generaladvokat: V. Trstenjak
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 10. juli 2007,

afsagt følgende

Dom

1 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har i sin stævning nedlagt påstand om, at det fastslås, at Kongeriget Danmark ved ikke at have stillet et beløb på 18 687 475 DKK i egne indtægter samt morarenter heraf fra den 27. juli 2000 til rådighed for Kommissionen har tilsidesat de forpligtelser, som påhviler det i henhold til fællesskabsretten, særligt artikel 10 EF samt artikel 2 og 8 i Rådets afgørelse 94/728/EF, Euratom af 31. oktober 1994 om ordningen for De Europæiske Fællesskabers egne indtægter (EFT L 293, s. 9).

Retsforskrifter

Ordningen for egne indtægter

2 Det følger af artikel 2, stk. 1, i Rådets afgørelse 94/728, som har erstattet Rådets afgørelse 88/376/EØF, Euratom af 24. juni 1988 om ordningen for Fællesskabernes egne indtægter (EFT L 185, s. 24), at egne indtægter, der opføres på Fællesskabernes budget, bl.a. omfatter:

— såkaldte »traditionelle« indtægter [artikel 2, stk. 1, litra a) og b)], der hidrører fra:

— afgifter, præmier, tillægs- eller udligningsbeløb, supplerende afgifter og lignende samt andre afgifter, som af Fællesskabernes institutioner er pålagt eller vil blive pålagt handelen med ikke-medlemsstater inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik

— told i henhold til den fælles toldtarif og anden told, der af Fællesskabernes institutioner er pålagt eller vil blive pålagt handelen med ikke-medlemsstater

— den såkaldte »merværdi«-indtægt [artikel 2, stk. 1, litra c)], der hidrører fra anvendelse af en ensartet sats, som gælder for alle medlemsstater, på momsberegningsgrundlaget

— den såkaldte »bruttonationalindkomst« eller »supplerende« indtægt [artikel 2, stk. 1, litra d)], der hidrører fra anvendelse af en sats, som fastsættes inden for rammerne af budgetproceduren under hensyn til alle øvrige indtægter, på summen af alle medlemsstaters bruttonationalindkomst.

3 I artikel 8 i afgørelse 94/728 bestemmes:

»1. Fællesskabernes egne indtægter som omhandlet i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), opkræves af medlemsstaterne i henhold til deres nationale love og administrative bestemmelser, som om nødvendigt tilpasses fællesskabsforskrifternes krav. Kommissionen foretager med regelmæssige mellemrum en gennemgang af de nationale bestemmelser, som medlemsstaterne meddeler den, meddeler medlemsstaterne de tilpasninger, som den anser for nødvendige for at sikre deres overensstemmelse med fællesskabsforskrifterne, og aflægger rapport til budgetmyndigheden. Medlemsstaterne stiller de i artikel 2, stk. 1, litra a) til d), fastsatte indtægter til Kommissionens rådighed.

2. [...] Rådet, der træffer afgørelse med enstemmighed på forslag af Kommissionen og efter høring af Europa-Parlamentet, [vedtager] de bestemmelser, som er nødvendige for gennemførelsen af denne afgørelse, samt bestemmelserne vedrørende kontrollen med opkrævningen, overdragelsen til Kommissionen og indbetalingen af de i artikel 2 og 5 nævnte indtægter.«

4 De bestemmelser, som artikel 8, stk. 2, i afgørelse 94/728 henviser til, fandtes i Rådets forordning (EØF, Euratom) nr. 1552/89 af 29. maj 1989 om gennemførelse af

afgørelse 88/376 (EFT L 155, s. 1), som ændret ved Rådets forordning (Euratom, EF) nr. 1355/96 af 8. juli 1996 (EFT L 175, s. 3, herefter »forordning nr. 1552/89«), som trådte i kraft den 14. juli 1996.

5 Det anføres i anden betragtning til forordning nr. 1552/89, at »Fællesskabet bør få rådighed over de egne indtægter, der er omhandlet i artikel 2 i afgørelse 88/376[...] på den mest hensigtsmæssige måde, og der bør derfor fastsættes nærmere bestemmelser for, hvorledes medlemsstaterne skal stille de egne indtægter, som tillægges Fællesskaberne, til rådighed for Kommissionen«.

6 Forordningens artikel 2, stk. 1 og 1a, bestemmer:

»1. Ved anvendelsen af denne forordning er en fordring fra Fællesskabet på de i artikel 2, stk. 1, litra a) og b), i afgørelse 88/376[...] omhandlede egne indtægter fastlagt, så snart toldbestemmelsernes betingelser om bogføring af fordringen er opfyldt, og beløbet er meddelt debitor.

1a. Den i stk. 1 omhandlede fastlæggelse anses for at have fundet sted på den i toldbestemmelserne fastsatte bogføringsdato.

[...]«

7 Artikel 11 i forordning nr. 1552/89 har følgende ordlyd:

»Enhver forsinkelse af krediteringen af den i artikel 9, stk. 1, foreskrevne konto medfører, at den pågældende medlemsstat skal betale en rente, hvis sats er lig med den på forfaldsdagen på medlemsstatens pengemarked gældende rentesats for kortfristet statsfinansiering, forhøjet med 2 procentpoint. Denne sats forhøjes med 0,25 procentpoint for hver måneds forsinkelse. Den således forhøjede sats anvendes på hele forsinkelsesperioden.«

8 I forordningens artikel 17, stk. 1 og 2, bestemmes:

»1. Medlemsstaterne skal træffe alle nødvendige foranstaltninger for at de beløb, som svarer til de i henhold til artikel 2 konstaterede fordringer, stilles til Kommissionens rådighed efter de i denne forordning indeholdte regler.

2. Medlemsstaterne er kun fritaget for at stille beløb svarende til de konstaterede fordringer til Kommissionens rådighed, såfremt disse beløb ikke har kunnet inddrives på grund af force majeure. Medlemsstaterne kan i øvrigt i visse tilfælde undlade at stille disse beløb til Kommissionens rådighed, når det efter en dybtgående undersøgelse af alle relevante oplysninger om det pågældende tilfælde viser sig, at det definitivt er umuligt at foretage inddrivelsen af grunde, som ikke kan tilskrives dem. [...]«

Forordning (EØF) nr. 2913/92

9 Artikel 204, stk. 1 og 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT L 302, s. 1, herefter »toldkodeksen«) har følgende ordlyd:

»1. Toldskyld ved indførsel opstår:

a) når en af de forpligtelser, der opstår ved en importafgiftspligtig vares midlertidige opbevaring eller ved anvendelse af den toldprocedure, som varen er undergivet, misligholdes

eller

b) når en af betingelserne for en vares henførsel under den pågældende toldprocedure eller for indrømmelse af nedsat eller nul-importafgift på grund af dens anvendelse til særlige formål ikke er opfyldt,

i andre end de i artikel 203 omhandlede tilfælde, medmindre det godtgøres, at en sådan misligholdelse ikke har haft reelle følger for det korrekte forløb af den midlertidige opbevaring eller den pågældende toldprocedure.

2. Toldskylden opstår enten på det tidspunkt, hvor den forpligtelse, hvis misligholdelse bevirker, at der opstår toldskyld, ikke længere er opfyldt, eller på det tidspunkt, hvor varen blev henført under den pågældende toldprocedure, hvis det efterfølgende viser sig, at en af betingelserne for henførslen af varen under den pågældende procedure eller indrømmelsen af nedsat eller nul-importafgift på grund af dens anvendelse til særlige formål ikke var opfyldt.«

10 For så vidt angår bogføring af afgiftsbeløbet og underretning af debitor herom bestemmer toldkodeksens artikel 217 følgende:

»1. Ethvert importafgifts- eller eksportafgiftsbeløb, der udgør en toldskyld — i det følgende benævnt »afgiftsbeløb« — skal beregnes af toldmyndighederne, så snart de har de fornødne oplysninger, og indskrives af disse myndigheder i regnskabsregistrene eller på anden måde (bogføring).

[...]

Toldmyndighederne kan undlade at bogføre de afgifter, der i henhold til artikel 221, stk. 3, ikke kan meddeles debitor, fordi fristen er udløbet.

2. De praktiske regler for bogføringen af afgiftsbeløbene fastlægges af medlemsstaterne. Disse regler kan være forskellige, afhængigt af om toldmyndighederne på baggrund af forholdene omkring toldskyldens opståen har sikkerhed for, at de nævnte beløb betales.«

11 Toldkodeksens artikel 218 har følgende ordlyd:

»1. Når der opstår en toldskyld ved antagelsen af angivelsen af en vare til en anden toldprocedure end midlertidig indførsel med delvis fritagelse for importafgifter, eller ved en hvilken som helst anden handling, der har samme retsvirkning som denne antagelse, skal beløbet svarende til denne toldskyld bogføres, så snart det er blevet beregnet, eller senest andendagen efter den dag, hvor varerne er blevet frigivet.

[...]

3. Hvis der opstår en toldskyld under andre omstændigheder end dem, der er omhandlet i stk. 1, skal bogføringen af det tilsvarende afgiftsbeløb ske senest to dage efter det tidspunkt, hvor toldmyndigheden kan:

a) beregne det pågældende afgiftsbeløb

og

b) fastslå, hvem der er debitor.«

12 Toldkodeksens artikel 220 bestemmer:

»1. Hvis det afgiftsbeløb, som følger af en toldskyld, ikke er bogført i henhold til artikel 218 og 219 eller er bogført for lavt i forhold til det efter lovgivningen skyldige beløb, skal bogføringen af det afgiftsbeløb, der skal opkræves eller efteropkræves, ske senest to dage efter det tidspunkt, hvor toldmyndighederne er blevet klar over situationen og kan beregne det efter lovgivningen skyldige beløb og fastslå, hvem der er debitor (efterfølgende bogføring). Denne frist kan forlænges efter artikel 219.

2. [...] der [foretages] ikke efterfølgende bogføring, når:

[...]

b) det efter lovgivningen skyldige afgiftsbeløb ikke er blevet bogført som følge af en fejl, som toldmyndighederne selv har begået, og som debitor ikke med rimelighed kunne forventes at have opdaget, hvis sidstnævnte i øvrigt i forbindelse med toldangivelsen har handlet i god tro og overholdt samtlige bestemmelser i de gældende forskrifter

[...]«

13 Toldkodeksens artikel 221 bestemmer:

»1. Så snart afgiftsbeløbet er bogført, underrettes debitor efter en passende fremgangsmåde om beløbets størrelse.

[...]

3. Underretning af debitor kan ikke ske efter udløbet af en frist på tre år, regnet fra datoen for toldskyldens opståen. Hvis det er på grund af en handling, der vil kunne give anledning til strafferetlig forfølgning, at toldmyndighederne ikke har kunnet fastsætte det nøjagtige efter lovgivningen skyldige afgiftsbeløb, kan den nævnte underretning, for så vidt det er fastsat i gældende bestemmelser, imidlertid ske efter udløbet af den nævnte frist på tre år.«

14 Toldkodeksens artikel 239 har følgende ordlyd:

»1. Godtgørelse af eller fritagelse for import- eller eksportafgifter kan indrømmes i andre situationer end dem, der er omhandlet i artikel 236, 237 og 238,

— og som fastlægges efter udvalgsproceduren

— og som skyldes omstændigheder, hvor den berettigede ikke har gjort sig skyldig i urigtigheder eller åbenbar forsømmelighed. De situationer, hvor denne bestemmelse finder anvendelse, samt de nærmere procedureregler herfor fastlægges efter udvalgsproceduren. Godtgørelsen eller fritagelsen kan undergives særlige betingelser.

2. Godtgørelse af eller fritagelse for afgifter med de i stk. 1 omhandlede begrundelser indrømmes, hvis der fremsættes anmodning herom over for det berørte toldsted inden tolv måneder fra datoen for underretningen af debitor om de nævnte afgifter.

Toldmyndighederne kan i behørigt begrundede undtagelsestilfælde tillade, at nævnte frist overskrides.«

15 Artikel 869 i Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 2913/92 (EFT L 253, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1677/98 af 29. juli 1998 (EFT L 212, s. 18, herefter »forordning nr. 2454/93«), bestemmer:

»Toldmyndighederne træffer selv afgørelse om ikke at foretage efterfølgende bogføring af ikke-opkrævede afgifter i følgende tilfælde:

[...]

b) når toldmyndighederne finder, at alle betingelser i artikel 220, stk. 2, andet led, i [told]kodeksen er opfyldt, for så vidt som det beløb, der ikke er opkrævet hos debitor som følge af en og samme fejl, og som i givet fald vedrører flere indførsler eller udførsler, er under 50 000 [EUR].

[...]«

16 Artikel 871, stk. 1, i forordning nr. 2454/93 bestemmer:

»Når toldmyndighederne, bortset fra de i artikel 869 omhandlede tilfælde, enten finder, at betingelserne i [told]kodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), er opfyldt, eller når de er i tvivl om den præcise rækkevidde af kriterierne i denne bestemmelse for så vidt angår det pågældende tilfælde, forelægger disse myndigheder sagen for Kommissionen, for at der kan træffes beslutning efter den i artikel 872 til 876 fastlagte procedure. [...]«

Sagens faktiske omstændigheder og den administrative procedure

17 I 1990 meddelte de danske toldmyndigheder en virksomhed (herefter »import-virksomheden«) bevilling til indførsel med toldsuspension for varer, som skulle anvendes til nybygning af skibscontainere, efter den såkaldte procedure for »særlige anvendelsesformål«, der finder anvendelse på »varer, der er bestemt til indbygning i [...] skibe, både eller andre fartøjer, ved nybygning, reparation, vedligeholdelse eller ombygning af disse, såvel som for varer, der er bestemt som udstyr eller udrustning til sådanne fartøjer« i medfør af bestemmelserne i afsnit II, punkt A, nr. 1, i bilag I til

Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 256, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 2886/89 af 2. august 1989 (EFT L 282, s. 1).

18 Kommissionen gennemførte fra den 25. til den 29. marts 1996 en kontrol og meddelte derefter de danske myndigheder, at bevillingen til toldfri indførsel af disse varer hvilede på en urigtig fortolkning af de relevante bestemmelser, idet de pågældende containere ikke kunne fæstnes på fartøjerne. Kommissionen anmodede myndighederne om at bringe deres praksis til ophør og fandt, at myndighederne på grund af deres forsømmelse var ansvarlige for de egne indtægter, som ikke var blevet opkrævet af Fællesskabet.

19 Den 30. december 1997 meddelte de danske myndigheder importvirksomheden Kommissionens holdning med hensyn til bevillingen til indførsel af varer, som skulle anvendes til nybygning af skibscontainere, efter proceduren for særlige anvendelsesformål — uden imidlertid at dele denne opfattelse — og at der fra den 1. januar 1998 ville blive opkrævet importafgifter af disse varer. Myndighederne indvilgede imidlertid i, at denne bevilling forblev i kraft efter denne dato, på betingelse af, at importvirksomheden accepterede risikoen for, at der opstår toldskyld i henhold til toldkodeksens artikel 204. De danske myndigheder besluttede i medfør af toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), ikke at foretage efterfølgende bogføring af de importafgifter, der var skyldige indtil denne dato, uden dog at have forelagt spørgsmålet for Kommissionen.

20 Med virkning fra den 3. februar 1998 tilbagekaldte de danske myndigheder importvirksomhedens tilladelse til at anvende proceduren for særlige anvendelsesformål og erstattede den med en bevilling efter den såkaldte procedure for »aktiv forædling«. Importvirksomheden kunne således fortsætte med toldfrit at indføre

varer, der skulle anvendes til nybygning af skibscontainere beregnet til containerskibe, som efterfølgende blev eksporteret.

21 Hvad angår perioden mellem den 1. januar 1998 og den 3. februar 1998 anmodede Kommissionen ved skrivelse af 22. juli 2004 Kongeriget Danmark om betaling af 1 479 016 DKK, svarende til den told, importvirksomheden var blevet fritaget for i henhold til proceduren for særlige anvendelsesformål. Ved beslutning REC 12/03 af 19. maj 2004 (herefter »beslutning 12/03«) fandt Kommissionen, at der skulle foretages efterfølgende bogføring af tolden, men at importvirksomheden kunne fritages for betaling af disse i henhold til toldkodeksens artikel 239. Da Kommissionen ikke fandt, at de danske myndigheder havde begået forsømmelser i denne periode, meddelte den i skrivelse af 21. februar 2005, at den frafaldt at gøre Kongeriget Danmark ansvarlig for den manglende betaling af egne indtægter for denne periode.

22 Hvad angår perioden mellem den 1. januar 1994 og den 31. december 1997 anmodede Kommissionen ved skrivelse af 9. november 1998 de danske myndigheder om betaling af den told, de skulle have opkrævet for importvirksomhedens indførsel af varer, der var nødvendige til nybygning af skibscontainere, dvs. et beløb på 18 687 475 DKK eksklusive renter. Efter en skriftveksling har Kommissionen indledt en traktatbrudsprocedure i henhold til artikel 226 EF. Ved skrivelse af 31. januar 2002 gav Kommissionen Kongeriget Danmark lejlighed til at fremsætte sine bemærkninger og fremsendte derefter den 31. oktober 2002 en begrundet udtalelse, hvori denne medlemsstat blev anmodet om at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at efterkomme udtalelsen inden for en frist på to måneder fra meddelelsen heraf.

23 Da Kommissionen ikke fandt, at Kongeriget Danmarks svar på den begrundede udtalelse var tilfredsstillende, har den anlagt nærværende sag.

Søgsmålet

Parternes argumenter

24 Kommissionen har gjort gældende, at Kongeriget Danmark har tilsidesat sin forpligtelse til at fastlægge og stille egne indtægter på 18 687 475 DKK til Fællesskabets rådighed, idet det lagde en urigtig fortolkning af toldbestemmelserne til grund med henblik på at fritage importvirksomheden for importafgifter efter proceduren for særlige anvendelsesformål i perioden mellem den 1. januar 1994 og den 31. december 1997. Kommissionen har herved påberåbt sig dom af 15. november 2005, Kommissionen mod Danmark (sag C-392/02, Sml. I, s. 9811).

25 Kommissionen har anført, at medlemsstaterne har pligt til at fastlægge Fællesskabets egne indtægter, selv om de bestrider Fællesskabets krav (dommen i sagen Kommissionen mod Danmark, præmis 60). De danske myndigheder handlede for egen risiko, idet de opretholdt deres fortolkning af proceduren for særlige anvendelsesformål, efter at Kommissionen havde bestridt den i 1996. De danske myndigheder informerede ikke importvirksomheden før den 30. december 1997 og tilsidesatte deres forpligtelse i henhold til artikel 871 i forordning nr. 2454/93 til at forelægge sagen for Kommissionen, således at denne kunne tage stilling til, hvorvidt toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), eventuelt fandt anvendelse.

26 Kommissionen har anført, at den har frafaldet at gøre Kongeriget Danmark ansvarlig for, at der ikke er betalt egne indtægter for perioden mellem den 1. januar 1998 og den 3. februar 1998. Beslutning 12/03, der vedrører denne periode, er derfor uden relevans for den foreliggende sag.

27 Hvad angår perioden mellem den 1. januar 1994 og den 31. december 1997 finder Kommissionen, at omstændighederne i den foreliggende sag ikke er forskellige fra dem, der gav anledning til sagen Kommissionen mod Danmark. Særligt har Kommissionen anfægtet den opfattelse, at importvirksomheden fra starten af denne periode havde kunnet være omfattet af proceduren for aktiv forædling, hvorfor Fællesskabet ikke kan have lidt et tab. Kommissionen har således gjort gældende, at denne opfattelse alene hviler på en rent hypotetisk betragtning, og har anført, at betingelserne, der gælder for proceduren for aktiv forædling, der er fastsat i toldkodeksens artikel 114-129, er meget forskellige fra betingelserne for proceduren for særlige anvendelsesformål. Kommissionen har anført, at det under alle omstændigheder på tidspunktet for de faktiske omstændigheder var udelukket at meddele bevilling efter proceduren for aktiv forædling med tilbagevirkende kraft. Kommissionen finder derfor, at Kongeriget Danmark ikke med henblik på at undgå ansvar blot kan gøre gældende, at importvirksomheden kunne have benyttet sig af proceduren for aktiv forædling siden den 1. januar 1994.

28 Kongeriget Danmark har erkendt, at toldmyndighederne lagde en urigtig fortolkning af den relevante lovgivning til grund, da de meddelte importvirksomheden bevilling efter proceduren for særlige anvendelsesformål. Medlemsstaten finder til trods for denne fejl, at den foreliggende sag på et grundlæggende punkt afviger fra sagen Kommissionen mod Danmark. Fællesskabets har ikke lidt tab af egne indtægter på grund af fejl begået af de danske myndigheder, for så vidt som importvirksomheden under alle omstændigheder kunne have været omfattet af en toldfritagelse i medfør af proceduren for aktiv forædling.

29 Kongeriget Danmark har anført, at Domstolens analyse i dommen i sagen Kommissionen mod Danmark bygger på princippet om budgetmæssig balance, hvorefter tabte indtægter enten skal kompenseres ved en anden egen indtægt eller ved tilpasning af udgifterne (dommen i sagen Kommissionen mod Danmark, præmis 54). I nærværende sag er denne balance ikke blevet påvirket, hvilket Kommissionen selv har anerkendt. Det fremgår navnlig af beslutning 12/03, at Fællesskabet ikke har lidt tab, hverken med hensyn til perioden mellem den 1. januar 1998 og den 3. februar 1998 eller perioden mellem den 1. januar 1994 og den 31. december 1997.

30 Kongeriget Danmark har gjort gældende, at importvirksomheden i 1990 anmodede om bevilling til at anvende proceduren for aktiv forædling, for hvilken den opfyldte betingelserne. Toldmyndighederne opfordrede på grundlag af en urigtig fortolkning af de relevante retsforskrifter virksomheden til at ansøge om bevilling til at anvende proceduren for særlige anvendelsesformål. Selv om proceduren for særlige anvendelsesformål og proceduren for aktiv forædling er forskellige, havde importvirksomheden ifølge medlemsstaten således erhvervet retten til toldfritagelse.

31 Under disse omstændigheder finder Kongeriget Danmark ikke, at det har tilsidesat sine forpligtelser, idet den fejl, toldmyndighederne har begået, er uden indvirkning på Fællesskabets budget.

Domstolens bemærkninger

32 Medlemsstaterne har pligt til at fastslå en fordring fra Fællesskabet på egne indtægter, når deres toldmyndigheder har de nødvendige oplysninger og følgelig er i stand til at beregne afgiftsbeløbet vedrørende en toldskyld og fastslå, hvem der er

debitor, uafhængigt af, om betingelserne for anvendelse af toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b), er opfyldt, og således af, om der kan ske bogføring og efterfølgende opkrævning af den pågældende toldskyld. Under disse betingelser har en medlemsstat, som undlader at fastslå en fordring fra Fællesskabet på egne indtægter og at stille det tilsvarende beløb til rådighed for Kommissionen, uden at betingelserne i artikel 17, stk. 2, i forordning nr. 1552/89 er opfyldt, tilsidesat sine forpligtelser i medfør af fællesskabsretten og navnlig artikel 2 og 8 i afgørelse 94/728 (dommen i sagen Kommissionen mod Danmark, præmis 68).

33 I den foreliggende sag er det ubestridt, at de danske myndigheder har undladt at opkræve de importafgifter, der skyldtes for perioden mellem den 1. januar 1994 og den 31. december 1997, på grund af en fejl, der kan tilskrives myndighederne. Denne fejl medførte, at de ikke foretog den efterfølgende bogføring og opkrævning af disse afgifter i henhold til toldkodeksens artikel 220, stk. 2, litra b).

34 For så vidt som det således efterfølgende har vist sig, at en af de betingelser, der er fastsat for at meddele bevilling til at anvende proceduren for særlige anvendelsesformål, ikke var opfyldt, bestemmes det i toldkodeksens artikel 204, stk. 2, at importvirksomhedens toldskyld opstår på det tidspunkt, hvor varen blev henført under den pågældende toldprocedure. Da den bevilling, importvirksomheden var blevet meddelt i 1990 i medfør af denne procedure, blev tilbagekaldt med virkning fra den 31. december 1997, kunne importvirksomheden ikke med tilbagevirkende kraft opnå tilladelse efter proceduren for aktiv forædling. Derfor er spørgsmålet, om denne virksomhed i 1990 kunne have opfyldt betingelserne for at opnå bevilling efter sidstnævnte toldprocedure, og om Fællesskabet i givet fald ville have været berettiget til at få egne indtægter stillet til rådighed, uden at det havde lidt økonomisk tab, uden relevans.

35 Herved bemærkes under alle omstændigheder, at undladelsen af at opfylde en ved en fællesskabsretlig bestemmelse pålagt forpligtelse i sig selv udgør et traktatbrud, og at et anbringende om, at den manglende opfyldelse ikke har haft skadelige virkninger, er uden enhver relevans (dom af 11.4.1978, sag 95/77, Kommissionen mod Nederlandene, Sml. s. 863, præmis 13, af 27.11.1990, sag C-209/88, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 4313, præmis 14, og af 1.2.2001, sag C-333/99, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 1025, præmis 37).

36 Hvad angår artikel 10 EF, som Kommissionen ligeledes har påberåbt sig, er det ufornødent at fastslå en tilsidesættelse af de almindelige forpligtelser i denne artikels bestemmelser, der er forskellig fra den konstaterede tilsidesættelse af de mere præcise fællesskabsforpligtelser, som påhvilede Kongeriget Danmark i henhold til bl.a. artikel 2 og 8 i afgørelse 94/728.

37 Det skal således fastslås, at Kongeriget Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til fællesskabsretten, særligt artikel 2 og 8 i afgørelse 94/728, idet det ikke har stillet et beløb på 18 687 475 DKK i egne indtægter med tillæg af morarenter fra den 27. juli 2000 til rådighed for Kommissionen.

Sagens omkostninger

38 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Kongeriget Danmark tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Kongeriget Danmark har tabt sagen, bør det pålægges Kongeriget Danmark at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Tredje Afdeling):

1) **Kongeriget Danmark har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til fællesskabsretten, særligt artikel 2 og 8 i Rådets afgørelse 94/728/EF, Euratom af 31. oktober 1994 om ordningen for De Europæiske Fællesskabers egne indtægter, idet det ikke har stillet et beløb på 18 687 475 DKK i egne indtægter med tillæg af morarenter fra den 27. juli 2000 til rådighed for Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber.**

2) **Kongeriget Danmark betaler sagens omkostninger.**

Underskrifter